

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 672/2025-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tost/21/2025 z 30. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 7. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Tost/21/2025 z 30. júla 2025. Sťažovateľ žiada, aby mu ústavný súd ustanovil právneho zástupcu, ale k svojej ústavnej sťažnosti nepripojil žiadnu prílohu, t. j. ani napadnuté uznesenie najvyššieho súdu.

2. Vzhľadom na nedostatky ústavnej sťažnosti ústavný súd 16. októbra 2025 vyzval sťažovateľa, aby doplnil k svojej ústavnej sťažnosti napadnuté uznesenie. Podaním doručeným ústavnému súdu 27. októbra 2025 doplnil aj ústavnou sťažnosťou napádané rozhodnutie.

3. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia vyplýva, že Špecializovaný trestný súd uznesením sp. zn. 6Nt/4/2024 z 9. apríla 2025 zamietol sťažovateľov návrh na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. 2T/14/2020, v ktorej bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 20. októbra 2020 v spojení s rozsudkom najvyššieho

súdu sp. zn. 4To/14/2020 z 27. apríla 2021 (právoplatným 27. apríla 2021) uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy. Proti rozhodnutiu Špecializovaného trestného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ju zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Základnou námietkou sťažovateľa v jeho ústavnej sťažnosti je tvrdenie, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení nevysporiadal dostatočne s jeho argumentáciou vo vzťahu k znalcovi MUDr. Gavelovi a lekárovi [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľ tvrdil, že v čase, keď bol MUDr. Gavela pribratý ako znalec na vykonanie pitvy, resp. keď bol do konania zainteresovaný [REDAKOVANÉ] (ako obhliadajúci lekár pri obhliadke miesta činu 14. novembra 2019, ktorý spísal správu o prehliadke mŕtveho, pozn.), už orgány činné v trestnom konaní podozrievali sťažovateľa (pretože ho udala jeho manželka, ktorá mala polícii aj povedať, kde sa nachádza poškodený, pozn.), a preto podľa sťažovateľa aj už uvedení lekári museli mať vedomosť, že podozrivou osobou je práve sťažovateľ.

5. Sťažovateľ spochybňoval aj záver súdu, že vecná správnosť posudku MUDr. Gavelu nebola spochybnená. Podľa sťažovateľa to tak bolo iba preto, lebo po vykonaní pitvy dali orgány činné v trestnom konaní súhlas na kremáciu, ktorá sa uskutočnila 22. novembra 2019. Týmto spôsobom mali orgány činné v trestnom konaní zabrániť sťažovateľovi, aby si dal vyhotoviť nový znalecký posudok.

6. Napokon sťažovateľ spochybňoval aj záver súdu, že nepodal v zákonnej lehote sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa o nevyhlásení znalca MUDr. Gavelu. Sťažovateľ tvrdil, že v čase, keď mu bolo doručené predmetné uznesenie, bol hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Trenčíne. Namietal pritom, že tam dostával utlmujúce lieky, ktoré mali znehodnotiť aj znalecké posudky z odvetvia psychológie a psychiatrie, ktoré tam boli vyhotovené. K vylúčeniu znalca MUDr. Gavelu ešte uviedol, že tento mal sám oznámiť okolnosti, pre ktoré mohol byť vylúčený, pretože mali dlhodobé spory už od roku 2000.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

8. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd pred tým, ako sa začal zaoberať podstatou ústavnej sťažnosti, skúmal, do akej miery nedostatok právneho zastúpenia bráni jej kvázimeritórnemu prejednávaniu. Hoci ústavná

sťažnosť sťažovateľa bola na viacerých miestach nekoherentná, napriek tomu z nej bolo možné vyvodit' základné námietky, ktoré sťažovateľ vyčítal napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, ktoré po výzve ústavného súdu sťažovateľ predložil. Uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), ústavný súd, vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti (ako aj z obsahu neskôr doplneného napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, pozn.), pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024), pretože bol schopný posúdiť opodstatnenosť sťažovateľových námietok a následne aj vyhodnotiť, či je potrebné sťažovateľa vyzvať na dokladovanie jeho majetkových pomerov na účely potenciálneho ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

III.1. K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu:

10. Najvyšší súd v napadnutom uznesení odkázal na prvostupňové rozhodnutie, v ktorom súd konštatoval, že čo sa týka spochybňovania nezaujatosti znalca MUDr. Gavelu, poukazujúc na ich predchádzajúce rozpory, trestné oznámenia a sťažnosti, ide len o opakovanie tejto argumentácie, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté v pôvodnom konaní vyšetrovateľom (uznesenie ČVS: PPZ-302/NKA-VV2-2019 zo 4. marca 2020), pričom sťažovateľ (ani prostredníctvom obhajcu) proti uzneseniu o nevlúčení tohto znalca sťažnosť nepodal. Taktiež vyčítanou zaujatosťou nielen tohto znalca, ale aj súdneho lekára [REDAKOVANÉ] sa zaoberal v pôvodnom konaní jednak prvostupňový súd, ako aj najvyšší súd ako súd odvolací. Najvyšší súd teda v napadnutom uznesení uzavrel, že sťažovateľom uvádzané skutočnosti v tomto smere v rámci obnovy konania teda v podstate ani neboli novými skutočnosťami.

11. Najvyšší súd správne uzavrel, že sťažovateľ sa v rámci svojho návrhu na povolenie obnovy konania snažil iba zopakovať niektoré z dôkazov, ktoré už ale boli vykonané súdmi v pôvodnom konaní. Táto snaha sťažovateľa bola ale v zjavnom rozpore so samotným znením § 394 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého možno obnovu konania povoliť, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a s dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu. Najvyšší súd tiež podotkol, že sťažovateľ neuviedol žiadny relevantný argument, z ktorého by bolo možné vyvodit' nový obsah ním navrhnutých a už v pôvodnom konaní vykonaných dôkazov.

12. Ústavný súd ešte ku konkrétnym výhradám v ústavnej sťažnosti sťažovateľa dopĺňa, že okolnosť, že sťažovateľ bol v predmetnom momente hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení, neneguje a ani žiadnym spôsobom nespochybňuje okolnosť, že nepodal v zákonnej lehote sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa o nevlúčení znalca MUDr. Gavelu. Navyše, ako aj najvyšší súd trefne podotkol, túto sťažnosť nepodal ani jeho obhajca. Rovnako na tejto skutočnosti nemení nič ani fakt, že MUDr. Gavela sám neoznámil svoju možnú zaujatosť (pričom okolnosti prípadu mu v konečnom dôsledku dali za pravdu, t. j. nebol vylúčený z konania). Taktiež samotná okolnosť, že obeť bola v tomto prípade spoluplená, nepredstavuje novú okolnosť v zmysle už parafrázovaného

§ 394 ods. 1 Trestného poriadku. Teda žiadna z okolností, ako ich prezentoval sťažovateľ, nepredstavovala relevantný dôvod obnovy konania, preto bol jeho návrh v konečnom dôsledku zamietnutý.

13. Najvyšší súd sa teda v napadnutom uznesení riadne a dostatočne zaoberal sťažovateľovou argumentáciou a rovnako relevantným spôsobom sa s ňou vysporiadal. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu preto nemožno považovať za arbitrárne alebo nedostatočne odôvodnené, naopak, ústavný súd ho považoval za ústavne konformné. Ústavný súd tu znova opakuje, čo už uviedol aj najvyšší súd v napadnutom uznesení, a to že do základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom.

14. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

15. Ústavný súd na základe uvedených skutočností a dôvodov, ako aj s prihliadnutím na svoju judikatúru, podľa ktorej možno za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa týkajúcu sa porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku rozhodnutia).

III.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

16. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd v rámci ústavného prieskumu k preskúmaniu toho, či ústavná sťažnosť sťažovateľa nie je oneskorená, zjavne neopodstatnená, resp. či ústavný súd má právomoc ju preskúmať, keďže jednou z podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutným predpokladom na to, aby ústavný súd mohol ustanoviť právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, je to, že nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

17. Povedané inak, na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť

o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak okrem iného je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie a ústavná sťažnosť nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená.

18. Keďže ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, je preto zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 252/2019).

19. Pretože v prípade ústavnej sťažnosti sťažovateľa išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhoviel (bod 2 výroku rozhodnutia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu